

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

XII. évfolyam 23. szám
2009. december 4.

Gabona és Ipari Növények

XII. évfolyam 23. szám

2009. 48. hét

Megjelenik kéthetente

Felelős szerkesztő:

Dr. Stummer Ildikó

Készítette:

Dr. Molnár Zsuzsa

molnar.zsuzsa@aki.gov.hu

Medináné Lázár Virgília

lazar.virgilia@aki.gov.hu

Kiadja:

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Piaci Árinformációs Rendszer

H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944

Telefon: (06 1) 476-6093

Fax: (06 1) 217-8111

www.aki.gov.hu

aki@aki.gov.hu

https://pair.aki.gov.hu

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi, Élőállat és Hús, Zöldség, Gyümölcs és Bor, Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt

Telefon: (06 1) 476-3064

TARTALOMJEGYZÉK

GABONAPIACI JELENTÉS.....	3
A gabonafélék termelői ára.....	6
A gabonafélék jegyzése.....	9
A gabona alapú termékek feldolgozó értékesítési ára.....	16
A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára.....	16
Külpiaci információk.....	17
CUKORPIACI JELENTÉS.....	22

GABONAPIACI JELENTÉS

- A búza globális vetésterülete 1,5 millió hektárral 222 millió hektárra csökkenhet 2010 tavaszán.
- A fekete-tengeri régió szerepe egyre nagyobb a világ búzakereskedelmében, miközben az Európai Unióé kisebb versenyképessége miatt csökken.
- A chicagói árutőzsdén továbbra is ingadozik a gabonafélék jegyzése. A párizsi és a magyar árutőzsdén kismértékű csökkenés tapasztalható, kivéve a takarmánykukoricát, amelynek a tőzsdei ára stagnált a BÉT-en a 47-48. héten.
- A hazai étkezési búza termelői ára nem csökkent tovább novemberben. A többi gabonaféle ára kismértékben emelkedett októberhez viszonyítva.

A búza vetésterülete 2010-ben

A Nemzetközi Gabona Tanács (IGC) novemberi előrejelzése szerint a világon 1,5 millió hektárral 222 millió hektárra csökken a búza vetésterülete 2010-ben. Ez elsősorban az észak-amerikai és a FÁK-országok termőterületének zsugorodásával függ össze, melyet csak részben kompenzál az argentin és indiai búzaterület növekedése.

Az Európai Unióban várhatóan 25,9 millió hektár körül alakul a búza vetésterülete ebben a szezonban. A legtöbb tagállamban jól haladtak a vetéssel, habár az esős időjárás Délkelet-Európában hátráltatta a szántóföldi munkát, ellenben Spanyolországban helyenként túl száraz maradt az idő.

Oroszország nyugati részén az őszi kalászosok vetésterülete – melyből a búza részaránya 80% – várhatóan 2%-kal múlja felül az előző évit. Az októberi és novemberi esőzések enyhítették a korábbi száraz idő hatását az ország egyes régióiban. Átlagos téli fagykárral számolva a búza termőterülete 2%-kal 27 millió hektárra csökkenhet a folyó gazdasági évben. Ukrajnában javult a növényállomány kondíciója, bár egyes déli területeken még maradt a szárazság. Őszi búzát 6,3 millió hektáron vetettek, ami az előző évihez hasonló.

Kanadában az őszi búza vetésterülete negyedével, vagyis 0,3 millió hektárral csökkenhet, amelynek háttérében a szója késői betakarítása áll. Az USA-ban a végéhez közelít az őszi búza vetése, de lassabban haladnak a munkával, mint az elmúlt években. A kukoricaövényben később a kukorica és a szója betakarítása is, amelynek hatására csökkenhet a búza (SRW=Soft Red Winter) vetésterülete a régióban. Összességében az őszi búza vetésterületének 4%-os visszaesését prognosztizálják. Ez egyrészt az alacsonyabb árakkal, másrészt azzal magyarázható, hogy a növénytermesztési ágazatban leszállították a jövedelempótló kártérítések szintjét (vagyis a jövedelembiztosításoknál kifizetendő minimális kártérítés összegét) a jövedelembiztosítási program keretében. Az

USA összes (őszi+tavaszi) búzaterülete várhatóan 2,5%-kal lesz kisebb 2010 tavaszán (19,7 millió hektár), mint az idén.

Kína északi részén a fagyos, havas idő miatt megállt az őszi kalászosok vegetatív növekedése. Az őszi búza vetésterülete az ideihez hasonló lesz, 23,5 millió hektár. India főbb északi termőterületein az eső kedvező volt a vetés és a növények fejlődése szempontjából, de az ország más részein továbbra is szárazság uralkodik. A vetésterület valószínűsíthetően 29 millió hektárra nő a folyó gazdasági évben.

Észak-Afrika középső és keleti termőterületein az esőzések jótékonyan befolyásolták a frissen vetett állományok kelését, fejlődését, de Marokkóban és Nyugat-Algériában továbbra is szárazság jellemző. Egyiptom kivételével a vetésterület csökkenését valószínűsítik a régióban.

A fekete-tengeri régió szerepe a búzakereskedelemben¹

A fekete-tengeri régió (Oroszország, Ukrajna, Kazahsztán) szerepe a világ búzakereskedelmében egyre nagyobb. A régió kormányzati politikája, a közösségi/magán befektetők megjelenése a kikötői és vasúti fejlesztésekben, továbbá az árfolyamból származó előnyök mind hozzájárultak ahhoz, hogy a versenyképességük nő az Európai Unióval szemben. Az EU versenyképességét ugyanakkor a belső piaci ármechanizmusok, elsősorban az intervenciós ár korlátozza. A fekete-tengeri régió országainak exportját segíti, hogy tárolókapacitásuk korlátozott, és pénzügyi szempontból is a termény gyors értékesítése szükséges, és nem a hosszú távú tárolás a cél.

Oroszország az exportpiacokon alapvetően meghatározza az árat. Ezt azért tudja megtenni, mert olcsó kenyérgabonából hatalmas exportálható készletei vannak, továbbá az infrastruktúra fejlesztésével (pl. vasút, kikötői létesítmények) az exportkapacitásának növelését és hatékonyabbá tételét szolgálja. Az országnak 7,5 millió tonna intervenciós termény áll még rendelkezésre az előző évi betakarításból, és a kormányzat 2009-ben is további 2 millió tonna idei gabona felvásárlását hirdette meg. Oroszország az exportálható készletének 65%-át az év első felében értékesíti, a hatalmas forrásoknak köszönhetően mégis egész évben versenyképes áron van jelen a piacon. Ukrajna versenyelőnye a gyenge valutából és az alacsony kikötői díjakból származik. Mindkettő ösztönzőleg hat az exportra. Kazahsztán kormányzata nemrég közzétette, hogy exportőreit a Fekete-tenger és a Balti-tenger kikötőibe való szállítmányozás támogatásával segíti. A fekete-tengeri régió exportja elsősorban a kormányzati segítségek és ösztönzés révén nő, miközben az EU versenyképessége és piaci részesedése is csökken.

Határidős jegyzések

A chicagói árutőzsdén a búza és a kukorica esetében sem határozható meg egyértelmű tendencia, a jegyzések a 47-48. héten is ingadoztak (7-8. ábra). A jegyzések alakulását befolyásolta

¹ Amerikai Mezőgazdasági Minisztérium (USDA – United States Department of Agriculture)

többek között a bőséges gabonakészlet, a lanyha export, a nyersolaj és a szója árának mozgása, a dollár árfolyamváltozása.

A párizsi árutőzsdén a búza és a kukorica jegyzése is kismértékben csökkent a 47-48. héten (9-10. ábra). A MATIF-on a jegyzések a CME/CBOT-n bekövetkezett változásokat követték, továbbá a korlátozott kereslet és az erős euróárfolyam miatti visszafogott export is mérsékelte a tőzsdei árakat.

A Budapesti Értéktőzsde árupiaci szekciójában az eurobúza 2009. decemberi jegyzése 27 ezer Ft/tonna szintre esett vissza (5. ábra). A márciusi ár nem változott, de a májusi szintén mérséklődött. A takarmánykukorica tőzsdei ára alig módosult a vizsgált időszakban, a legközelebbi határ-időkre vonatkozóan 30-34 ezer Ft/tonna között alakult (6. ábra).

Termelői árak

November végén lezárult a TIG Tartalékgazdálkodási Nonprofit Kft. gabonafelvásárlási akciója. Az akciót abból a célból hirdette meg az állam, hogy biztos vevőként segítse a hazai gabonapiac – elsősorban búzapiac – megmozdulását, mivel a visszafogott hazai és külpiazi kereslet a termelői ár rohamos csökkenését idézte elő. A programban összesen 200 ezer tonna árpa és búza felvásárlására írtak ki pályázatot – alsó korlát nélkül –, és a termény tonnájáért egységesen 24,5 ezer forintot ajánlottak, néhány héten belüli kifizetéssel. Bár a hazai kistermelők részéről nem érkezett felajánlás, az akció az induló intervencióval együtt elérte azt a hatást, hogy a hazai búza termelői ára nem csökkent tovább novemberben (1. ábra). Intervencióra az idén is korlátlan mennyiségben lehet búzát és árpat felajánlani. A novemberi intervenció ár 27 ezer Ft/tonna volt, de ehhez csak hónapok múlva juthatnak hozzá a gazdálkodók. A piaci szereplők (pl. mal-mok) korlátozott és szakaszos kereslete mellett mind a TIG akció, mind az intervenció biztos piacnak bizonyul, ami mindenképpen kedvezően hat a hazai búzapiacra.

A takarmánykukorica iránti aktívabb bel- és külpiazi keresletnek köszönhető, hogy termelői ára tovább emelkedett novemberben. (2. ábra). Minimális mértékben a takarmánybúza és a takarmányárpa termelői ára is nőtt a jelzett időszakban (3-4. ábra).

A gabonafélék termelői ára

1. táblázat

A gabonafélék termelői ára származási hely* szerint (48. hét)

Megnevezés	Mértékegység	Származási hely*			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak-Magyarország	2009. 47. hét	2009. 48. hét	2009. 48. hét/ 2009. 47. hét (%)
Étkezési	tonna	4 557,26	6 476,52	2 749,97	9 600,83	13 783,75	143,57
búza	Ft/tonna	28 092,04	27 533,33	31 163,37	27 898,49	28 442,28	101,95
Takarmány-	tonna	-	-	-	2 700,33	1 267,67	46,95
búza	Ft/tonna	-	-	-	24 415,83	26 036,53	106,64
Takarmány-	tonna	19 081,70	2 244,74	3 647,93	36 747,73	24 974,37	67,96
kukorica	Ft/tonna	27 640,98	26 400,02	24 944,10	26 346,55	27 135,51	102,99
Takarmány-	tonna	-	-	-	-	-	-
árpa	Ft/tonna	-	-	-	-	-	-

* Származási hely: ahol a gabonát megtermelték.

Az országos átlaggal a regionális összes mennyiség és az átlagár sem egyezik. Ennek oka, hogy volt felvásárlás az adott régióban, azonban az adatszolgáltatók alacsony száma miatt egyes régiók adata nem publikus. Az országos átlagban a nem publikált adatok benne vannak.

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat

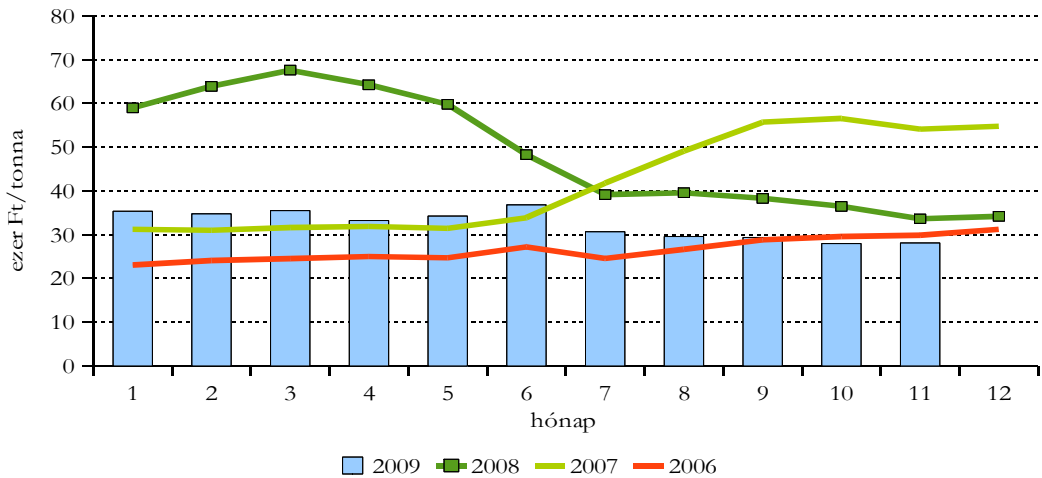
A gabonafélék országos termelői ára

Megnevezés	Mértékegység	Országos				
		2008. 48. hét	2009. 47. hét	2009. 48. hét	2009. 48. hét/ 2008. 48. hét (%)	2009. 48. hét/ 2009. 47. hét (%)
Étkezési	tonna	8 439,72	9 600,83	13 783,75	163,32	143,57
búza	Ft/tonna	33 745,33	27 898,49	28 442,28	84,29	101,95
Takarmány-	tonna	-	2 700,33	1 267,67	-	46,95
búza	Ft/tonna	-	24 415,83	26 036,53	-	106,64
Takarmány-	tonna	47 032,58	36 747,73	24 974,37	53,10	67,96
kukorica	Ft/tonna	20 892,08	26 346,55	27 135,51	129,88	102,99
Takarmány-	tonna	-	-	-	-	-
árpa	Ft/tonna	-	-	-	-	-

Forrás: AKI PÁIR

1. ábra

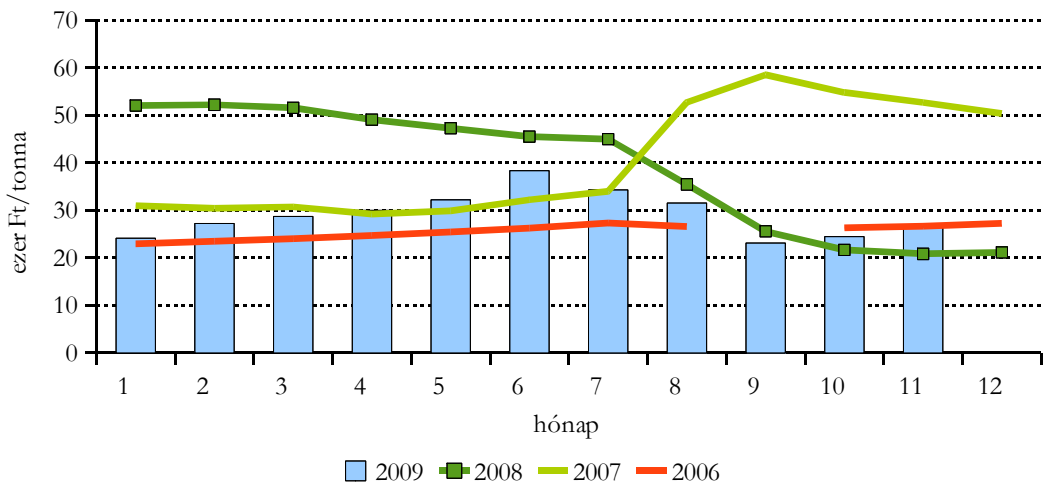
Az étkezési búza termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

2. ábra

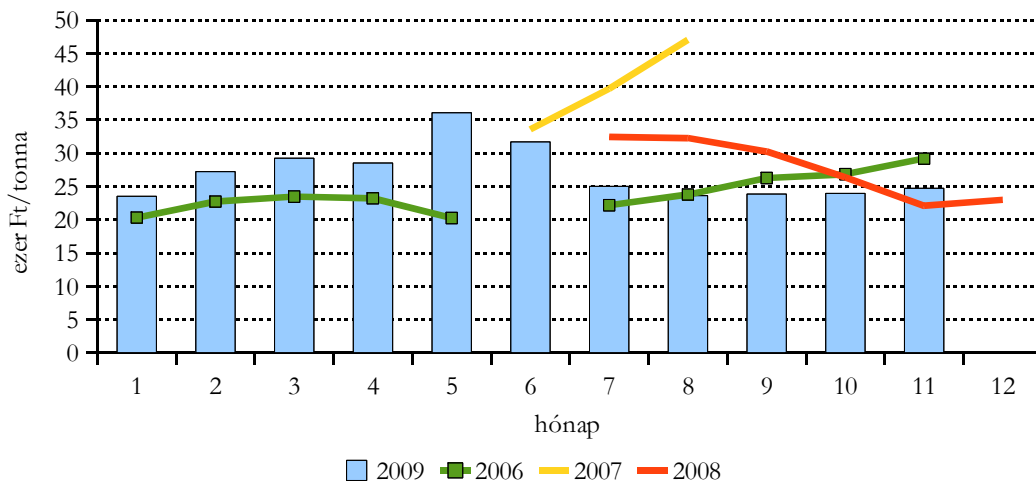
A takarmánykukorica termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

3. ábra

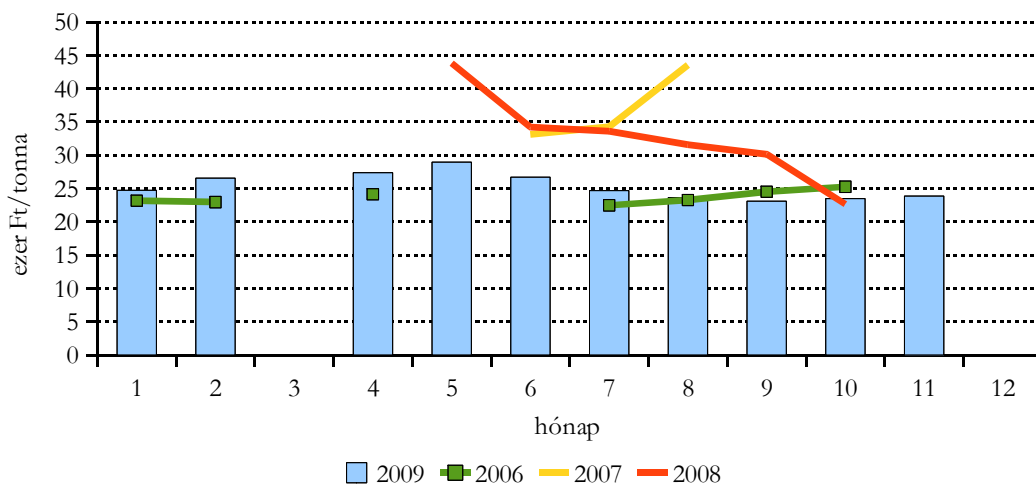
A takarmánybúza termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

4. ábra

A takarmányárpa termelői ára

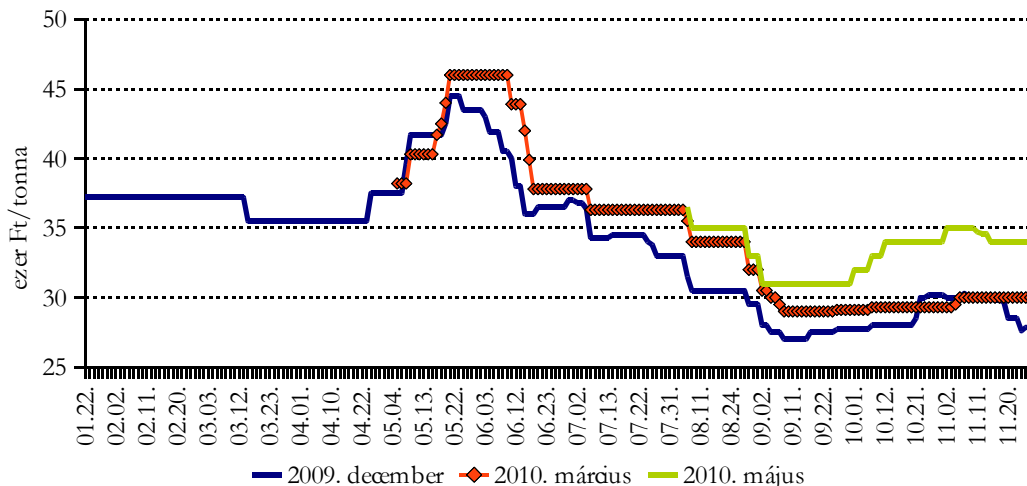

Forrás: AKI PÁIR

A gabonafélék jegyzése

5. ábra

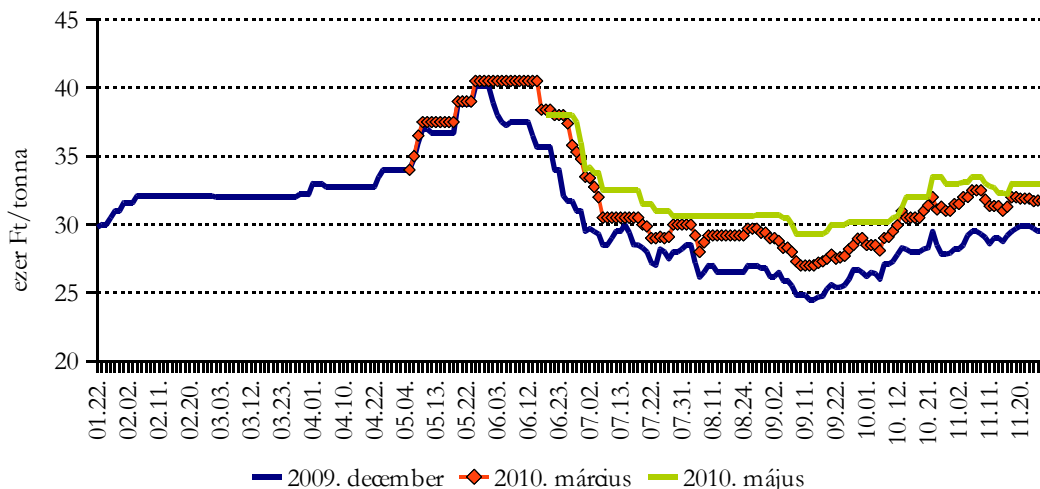
Az eurobúza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

6. ábra

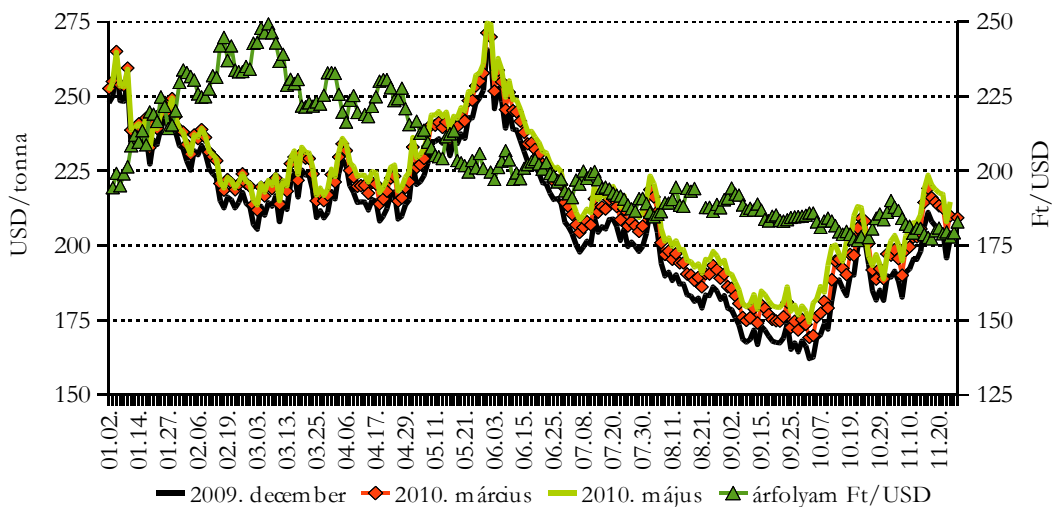
A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

7. ábra

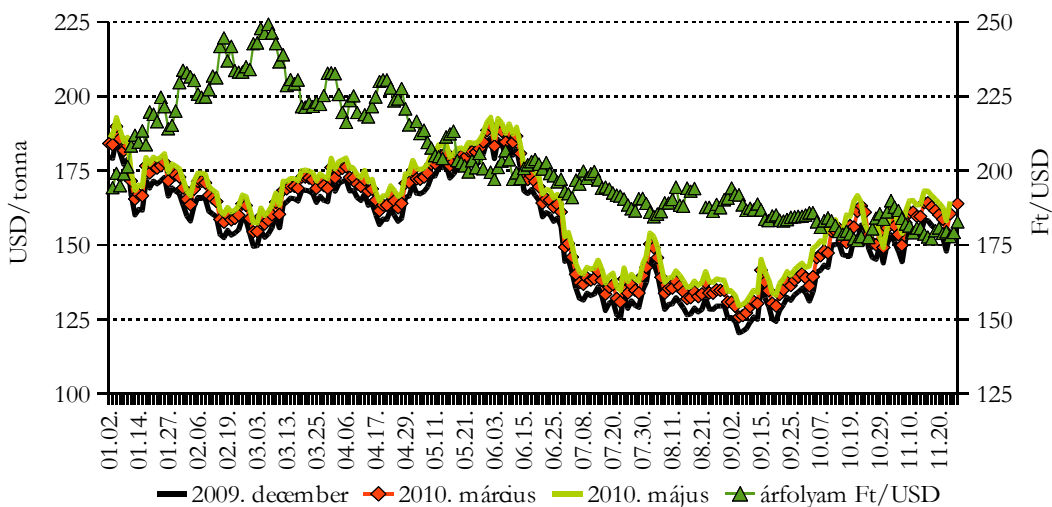
A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority, MNB

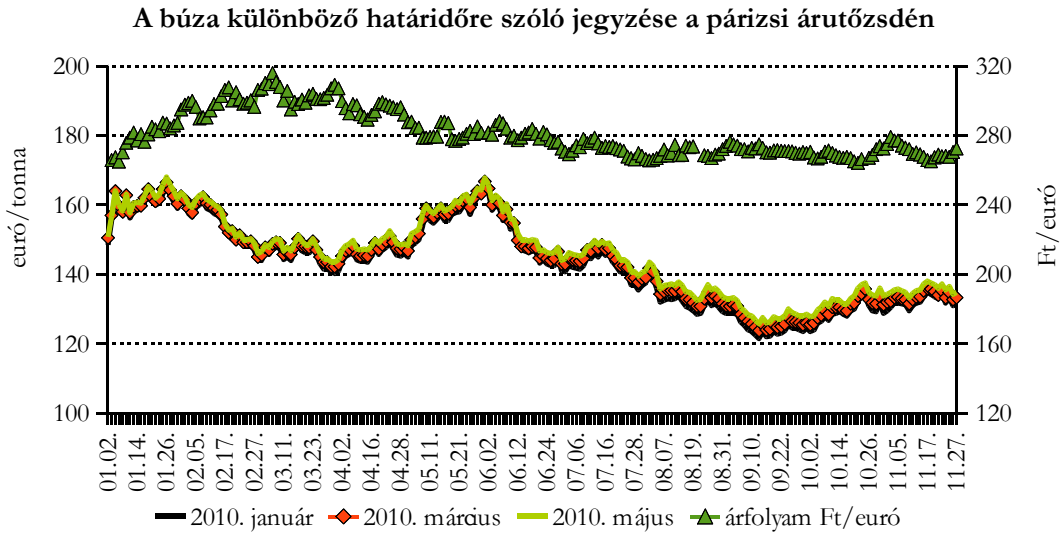
8. ábra

A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

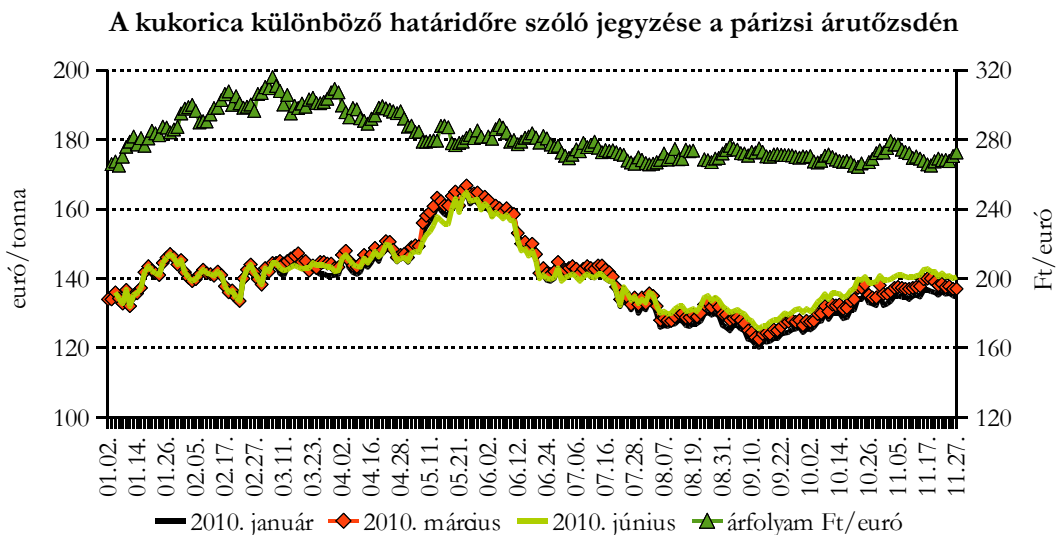
Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority, MNB

9. ábra

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority, MNB

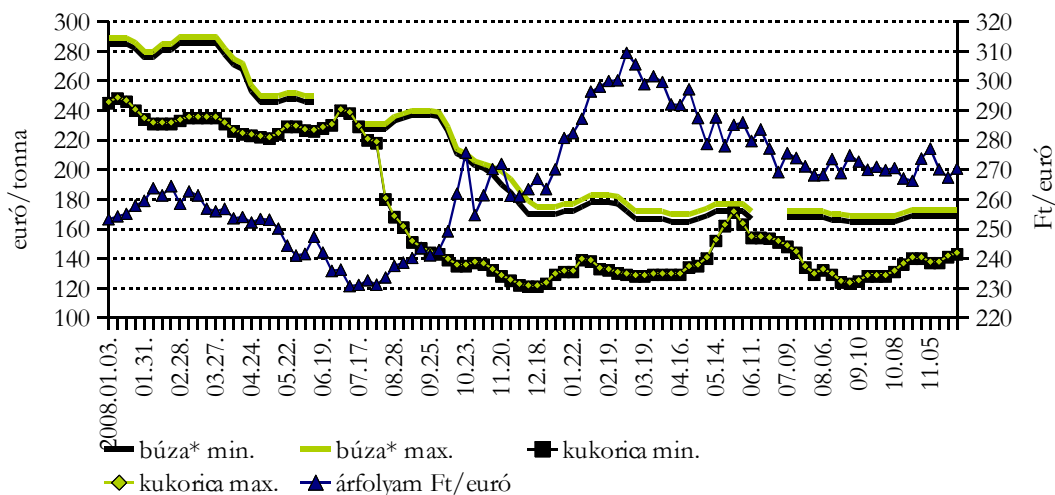
10. ábra

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority, MNB

11. ábra

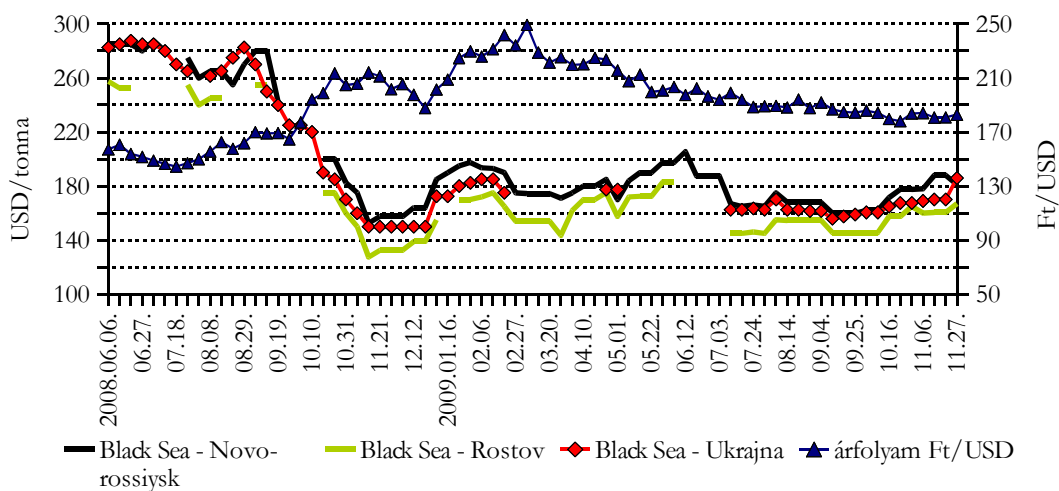
A búza* és a kukorica jegyzése a bolognai árutőzsdén

* Speciale di Forza: legjobb minőségű lágybúza (80 kg/hl, fehérje 13,5%)
Forrás: AGER Borsa Merci Bologna, MNB

12. ábra

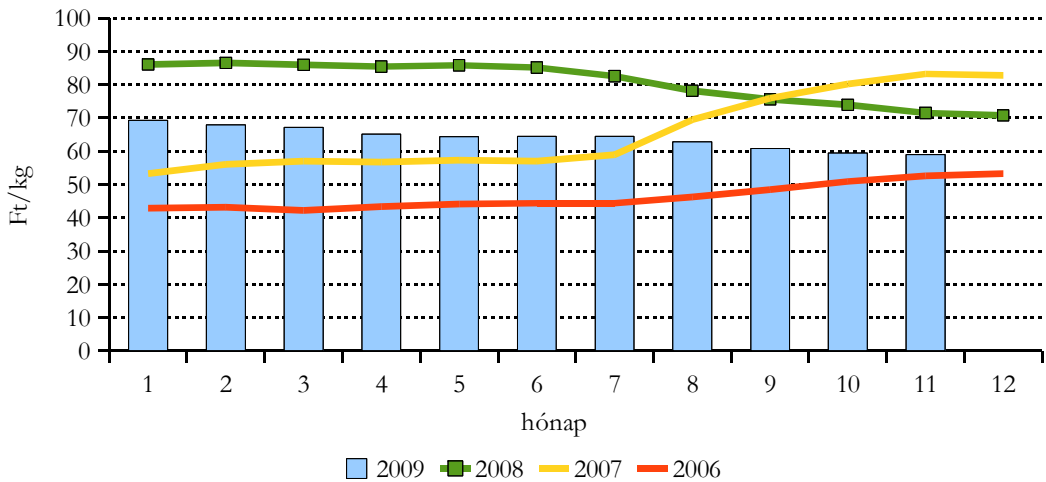
A malmi búza orosz és ukrán kikötői ára (FOB)

FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.
Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority, MNB

13. ábra

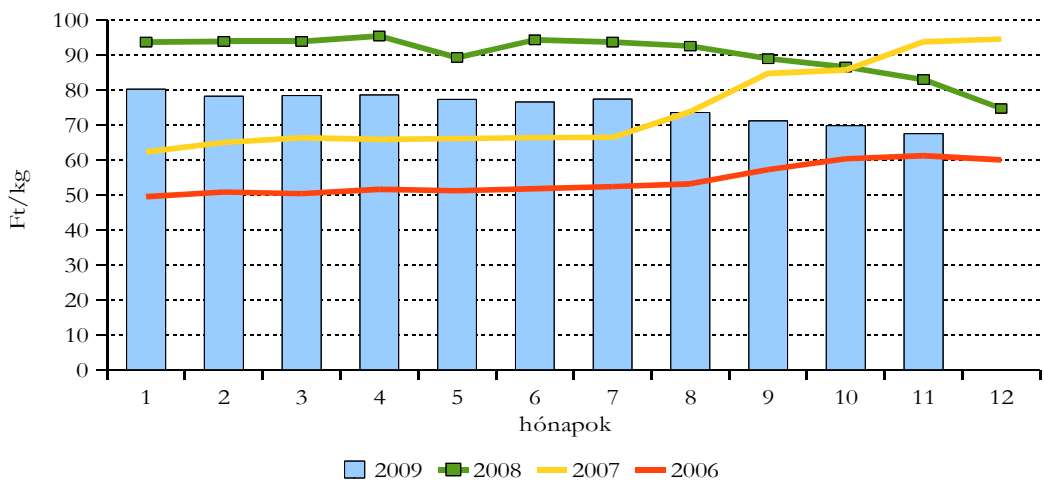
A finomliszt feldolgozói értékesítési ára

Forrás: AKI PÁIR

14. ábra

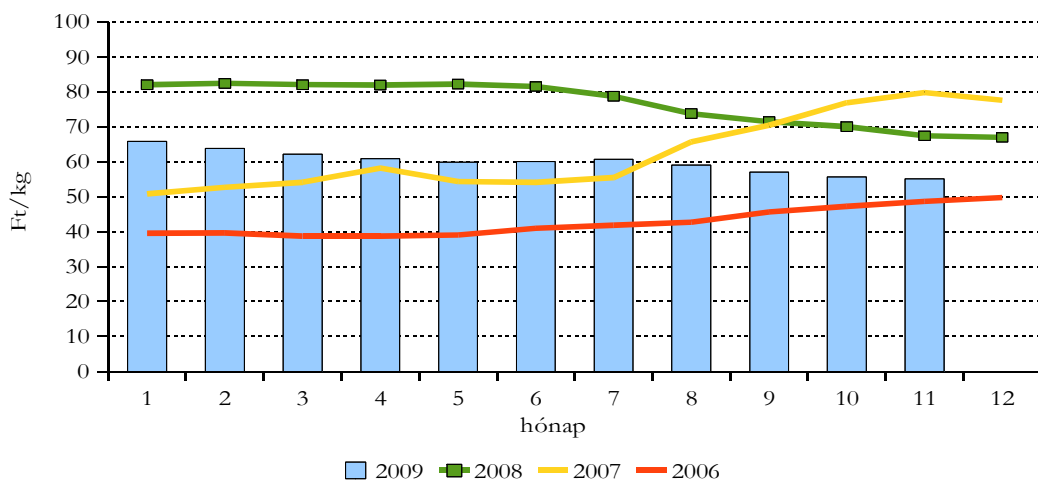
A rétesliszt feldolgozói értékesítési ára

Forrás: AKI PÁIR

15. ábra

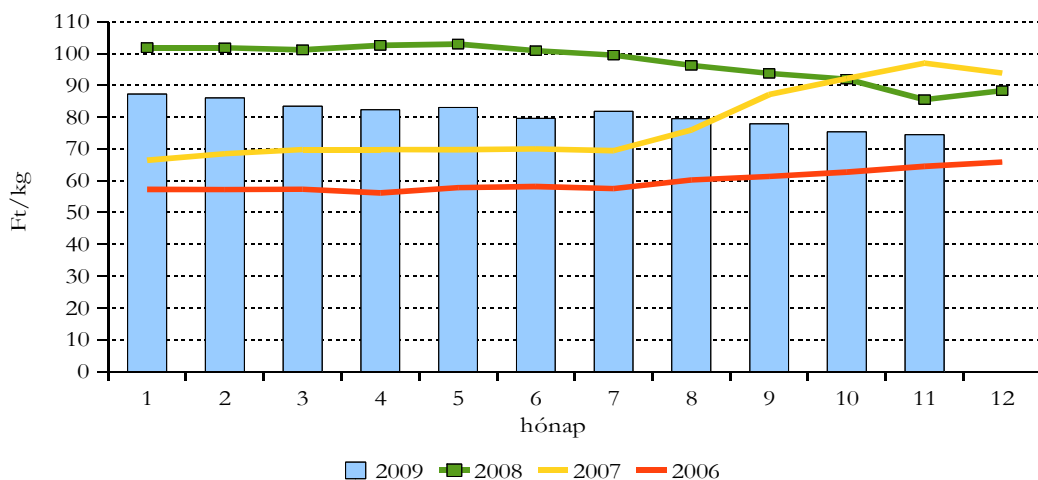
A fehér kenyérliszt feldolgozói értékesítési ára

Forrás: AKI PÁIR

16. ábra

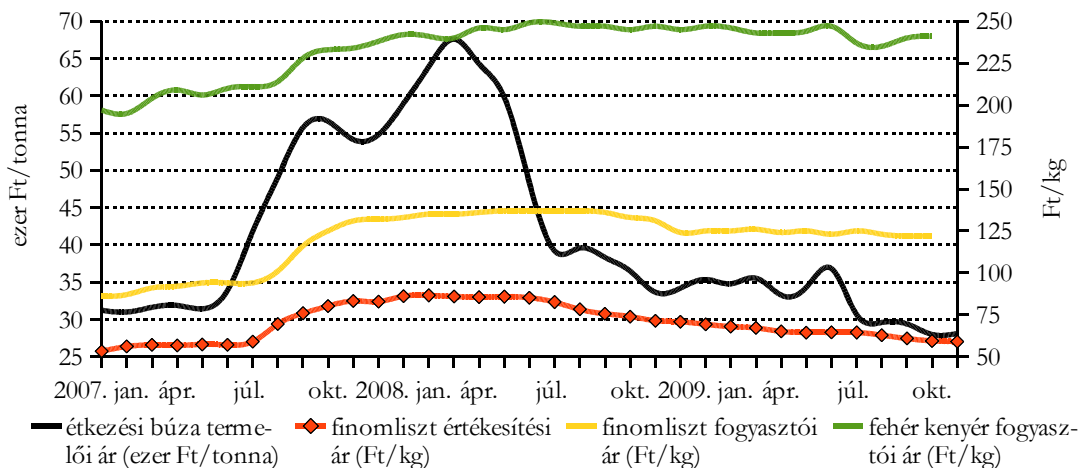
A búzadara feldolgozói értékesítési ára

Forrás: AKI PÁIR

17. ábra

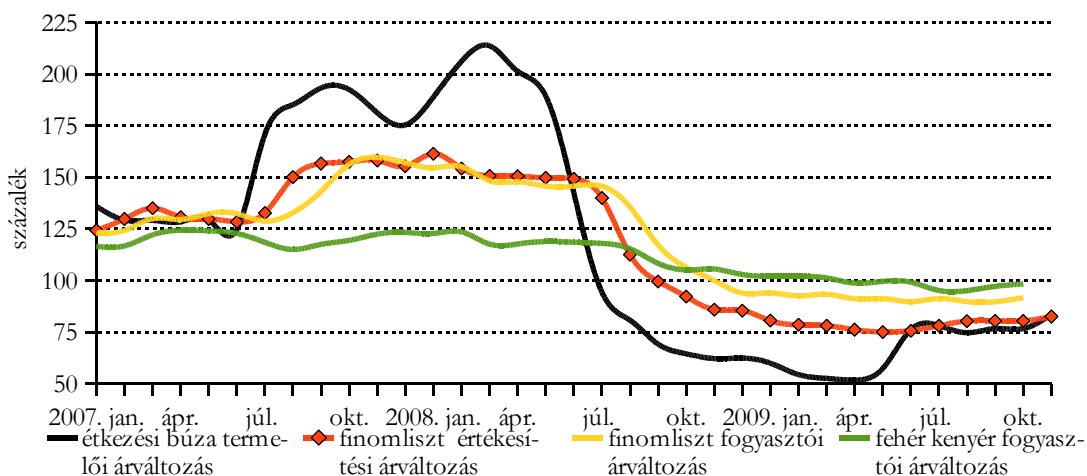
Fázisárak a gabona termékpályán

Forrás: AKI PÁIR, KSH

18. ábra

Árváltozások a gabona termékpályán*

* Előző év azonos időszaka=100%.

Forrás: AKI PÁIR, KSH

3. táblázat

A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára

Gabona alapú termékek	Mértékegység	Országos				
		2008. 48. hét	2009. 47. hét	2009. 48. hét	2009. 48. hét / 2008. 48. hét [%]	2009. 48. hét / 2009. 47. hét [%]
Finomliszt BL 55	tonna	2176,83	1198,04	820,5	37,69	68,49
ömlesztett	Ft/kg	67,86	56,31	55,43	81,69	98,44
Finomliszt BL 55	tonna	1792,83	1695,2	1177,83	65,7	69,48
zsákos	Ft/kg	71,4	57,91	57,79	80,94	99,78
Finomliszt BL 55	tonna	1181,64	1208,19	782,66	66,24	64,78
zacskós	Ft/kg	75,84	62,94	68,1	89,79	108,19
Rétesliszt BFF 55	tonna	48,19	60,65	67,87	140,84	111,9
ömlesztett	Ft/kg	77,76	65,77	65,05	83,66	98,9
Rétesliszt BFF 55	tonna	60,65	23,7	22,24	36,67	93,84
zsákos	Ft/kg	79,98	64,98	65,67	82,1	101,06
Rétesliszt BFF 55	tonna	87,56	65,63	40,49	46,24	61,69
zacskós	Ft/kg	79,38	74,36	74,51	93,86	100,2
Fehér kenyérliszt BL 80	tonna	1141,11	654,16	663,68	58,16	101,45
ömlesztett	Ft/kg	65,82	53,36	53,51	81,29	100,28
Fehér kenyérliszt BL 80	tonna	1176,71	802,82	627,35	53,31	78,14
zsákos	Ft/kg	69,13	55,47	56,4	81,59	101,68
Tésztaipari liszt TL 50	tonna	562,78	374,75	303,03	53,85	80,86
ömlesztett	Ft/kg	71,35	58,69	59,79	83,79	101,87
Tésztaipari liszt TL 50	tonna	81,45	53,5	68,43	84,01	127,91
zsákos	Ft/kg	76,29	65,84	64,43	84,45	97,86
Étkezési búzadara AD	tonna	69,84	64,03	63,7	91,21	99,48
zacskós	Ft/kg	87,44	75,62	72,44	82,85	95,8

Forrás: AKI PÁIR

4. táblázat

A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára

Termék	Ft/kg		
	2008. november	2009. október	2009. november
Finomliszt BL 55	147	158	160
Fehér kenyér	238	220	216
Félbarna kenyér	205	215	210
Étkezési búzadara AD	183	180	178

Forrás: AKI PÁIR

Külpiaci információk

Határidős piacok (2009. november 27.)

5. táblázat

Búza

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago (őszi lágú búza)*			Kansas (őszi kemény búza)**		
Szállítási határidő	euró/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna
2010. január	131,25	35 772	2009. december	201,61	36 874	2009. december	199,41	36 472
2010. március	133,25	36 317	2010. március	209,33	38 286	2010. március	205,38	37 564
2010. május	134,75	36 726	2010. május	213,92	39 126	2010. május	209,79	38 371
2010. augusztus	128,75	35 091	2010. július	217,96	39 865	2010. július	214,56	39 243
2010. november	142,75	38 907	2010. szeptember	223,38	40 856	2010. szeptember	218,88	40 033
2011. január	144,50	39 383	2010. december	230,64	42 184	2010. december	225,77	41 293
Minneapolis (tavaszi kemény búza)***			LIFFE****					
Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	GBP/ tonna	Ft/tonna			
2009. december	203,45	37 215	2010. január	107,25	32 176			
2010. március	209,69	38 356	2010. március	110,15	33 046			
2010. május	214,19	39 180	2010. május	112,65	33 796			
2010. július	218,60	39 986	2010. július	114,65	34 396			
2010. szeptember	222,92	40 777	2010. november	115,75	34 726			
2010. december	229,35	41 953	2011. január	119,00	35 701			

* SRW – Soft Red Winter.

** HRW – Hard Red Winter.

*** DNS – Dark Northern Spring.

**** Értékesítési és takarmánybúza.

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

CBOT/CME – Chicago Board of Trade LIFFE – London International Financial Futures and Options Exchange

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

6. táblázat

Kukorica

Szállítási határidő	MATIF, Párizs		Szállítási határidő	CBOT, Chicago	
	euró/tonna	Ft/tonna		USD/tonna	Ft/tonna
2010. január	134,75	36 726	2009. december	156,40	28 609
2010. március	137,00	37 339	2010. március	162,79	29 778
2010. június	140,50	38 293	2010. május	166,93	30 535
2010. augusztus	142,75	38 907	2010. július	170,37	31 164
2010. november	144,75	39 452	2010. szeptember	172,93	31 632
2011. január	138,50	37 748	2010. december	175,39	32 082

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

CBOT/CME – Chicago Board of Trade

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

7. táblázat

Repce

Szállítási határidő	MATIF, Párizs	
	euró/tonna	Ft/tonna
2010. február	280,50	76 450
2010. május	284,75	77 609
2010. augusztus	285,25	77 745
2010. november	288,75	78 699
2011. február	291,50	79 448
2011. május	290,75	79 244

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

8. táblázat

Az étkezési búza és a takarmánykukorica határidős kikötői ára

	2008. 48. hét		2009. 48. hét		Szállítási hónap
	euró/tonna	Ft/tonna	euró/tonna	Ft/tonna	
Étkezési búza					
Franciaország					
Rouen	-	-	125	33 763	november
La Pallice	-	-	127	34 428	december
Creil*	-	-	-	-	-
Németország					
Hamburg	-	-	129	34 888	november
Würzburg	-	-	111	30 088	november
Köln	-	-	125	33 806	november
Drezda	-	-	112	30 290	november
Dánia					
Koppenhága	-	-	-	-	-
Olaszország					
Milánó	-	-	-	-	-
Bologna	-	-	-	-	-
Belgium					
Brüsszel	-	-	132	35 699	november
Spanyolország					
Barcelona**	135	35 045	-	-	december
Ausztria					
Bécs	140	36 213	-	-	december
Finnország					
Nokia	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica					
Franciaország					
Creil*	-	-	130	35 094	január
Bordeaux/Bayonne	-	-	130	35 240	december
La Pallice	-	-	129	34 969	december
Németország					
Hamburg	-	-	140	37 863	november
Olaszország					
Bologna	-	-	-	-	-
Spanyolország					
Barcelona**	134	34 785	-	-	december

* FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

** Import búzaár.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

9. táblázat

A takarmánybúza és a takarmányárpa határidős kikötői ára

	2009. 48. hét		Szállítási hónap
	euró/tonna	Ft/tonna	
Takarmányárpa			
Anglia			
Kelet-Anglia	-	-	-
Franciaország			
Rouen	101	27 484	november
La Pallice	99	26 917	január
Creil*	100	27 315	február
Németország			
Hamburg	105	28 618	november
Hannover	102	27 800	november
München	98	26 710	november
Drezda	94	25 620	november
Dánia			
Koppenhága	-	-	-
Olaszország			
Bologna	-	-	-
Belgium			
Brüsszel	110	29 981	november
Spanyolország			
Barcelona	-	-	-
Ausztria			
Bécs	-	-	-
Finnország			
Raisio	-	-	-
Takarmánybúza			
Franciaország			
Creil*	118	32 221	február
Németország			
Hamburg	124	33 796	november
Hollandia			
Rotterdam*	131	35 614	november
Belgium			
Brüsszel	128	34 886	november

* FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

10. táblázat

Nemzetközi gabonajegyzékek

	2009. 11. 20.		2009. 11. 27.		Szállítási hónap	Kikötő
	USD/tonna	Ft/tonna	USD/tonna	Ft/tonna		
BÚZA						
keménybúza						
(1) Kanada CWRS 13,5%	291,38	52 687,33	295,98	54 140,66	december	FOB St. Lawrence
(2) Ausztrália APH 14 %	-	-	-	-	-	FOB Eastern States
(3) US No. 2 DNS 14%	-	-	-	-	-	FOB Portland
(4) US No. 2 HRW	234,70	42 438,45	229,50	41 980,14	november	FOB US Gulf
(5) Ausztrália ASW	-	-	-	-	-	FOB Eastern States
(6) EU, Francia. alapminőség	197,40	-	195,80	35 815,74	november	FOB Rouen
lágybúza						
(7) US No. 2 SRW	222,90	40 304,78	218,90	40 041,19	december	FOB US Gulf
(8) Ukrajna lágybúza	170,00	30 739,40	186,00	34 023,12	november	FOB Black Sea
DURUMBÚZA						
(9) Kanada CWAD 1	227,90	41 208,88	229,90	42 053,31	november	FOB St. Lawrence
(10) Kanada CWAD 2	218,00	39 418,76	226,30	41 394,80	november	FOB St. Lawrence
KUKORICA						
(11) US No. 3 YC	186,60	33 741,01	186,80	34 169,46	január	FOB US Gulf
Argentína	178,10	-	174,40	31 901,25	december	FOB Up River
ÁRPA						
(12) EU, Francia., takarmány	159,00	28 750,38	160,00	29 267,20	november	FOB Rouen
Oroszország, takarmány	138,00	24 953,16	145,00	26 523,40	november	FOB Black Sea
(13) US PNW	-	-	-	-	-	FOB PNW

- (1) CWRS – Canada Western Red Spring: 13,5%-os fehérjetartalom, keménybúza
 (2) Ausztrália APH – Australian Prime Hard: 14%-os fehérjetartalom, keménybúza
 (3) US No. 2 DNS – USA Dark Northern Spring: 14%-os fehérjetartalom, keménybúza
 (4) US No. 2 HRW – USA Hard Red Winter: 13,5%-os fehérjetartalom, keménybúza
 (5) ASW – Australian Standard White: standardbúza
 (6) EU, Francia. alapminőség: a világszerte elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár
 (7) US No. 2 SRW – USA Soft Red Winter: 10,3%-os fehérjetartalom, lágybúza
 (8) Ukrajna lágybúza: 12%-os fehérjetartalom, lágybúza
 (9) Kanada CWAD 1 – Canada Western Amber Durum 1: kemény
 (10) Kanada CWAD 2 – Canada Western Amber Durum 2: kemény
 (11) US YC 3 – USA No. 3 Yellow Corn
 (12) EU, Francia., takarmányárpa: a világszerte elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár
 (13) US PNW – USA Pacific Northwest

FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

CUKORPIACI JELENTÉS

- A londoni árutőzsdén a finomított cukor decemberi és a tavaszi határidőkre szóló jegyzése tonnánként átlagosan 550-620 dolláros sávban mozgott, míg a New York-i árutőzsdén a nyerscukoré 460-530 dollár körül alakult 2009 szeptembere és novembere között.
- Az Európai Unió cukortermelése 15,4 millió tonna lehet a 2009/2010. gazdasági évben, 1,5 millió tonnával több, mint azt májusban előrejelezték.
- A cukorrépa vetésterületének 93%-án végeztek a betakarítással november 23-ig.
- Magyarországon a cukor fogyasztói ára 2009 októberében 211 Ft/kg volt, megközelítette az év eleji szintet.

Világpiaci helyzet

Mind a londoni, mind a New York-i árutőzsdén 2009 elejétől folyamatosan emelkedtek a fehér-, illetve a nyerscukor (1-2. ábra) legközelebbi határidőre szóló jegyzései. Az elmúlt két hónapban (október, november) azonban megtorpant a jegyzések növekedése. Ez a stagnálás várhatóan rövid ideig tart, a fél évvel korábban kiadott előrejelzésekhez képest alacsonyabb kibocsátás az árak további emelkedését valószínűsíti. A fehér cukor ára húsz éve nem volt olyan magas, mint 2009 őszén.

Az USDA előrejelzése szerint a **világ** cukortermelése 153,3 millió tonna lehet a 2009/2010. gazdasági évben, mintegy 6,4 millió tonnával kevesebb, mint azt 2009 májusában prognosztizálták. A változás többek között Brazília 1 millió tonnával alacsonyabb kibocsátásával magyarázható. Brazília cukortermelése adja a világ összes kibocsátásának 23%-át. Ázsia részaránya 35%, ahol szintén 4,3 millió tonnával kevesebb cukrot állítanak elő, mint a 2008/2009. gazdasági évben. Brazília kibocsátását 35,8 millió tonnára, Ázsiáét 54,9 millió tonnára becsülik. Indiában és Kínában is várhatóan csökken a cukor termelése a folyó gazdasági évben, Thaiföldön lehet némi emelkedésre számítani. Braziliában az elhúzódó csapadékos időszak, míg Indiában az évtizedek óta nem látott nyári monszun esők okozták a termésnövekedést. A globális cukorfogyasztás 153,7 millió tonna körül alakul, amely 3,5%-kal kisebb, mint azt fél évvel korábban becsülték.

Braziliában előreláthatóan 592 millió tonna cukornádat termelnek a 2009/2010. gazdasági évben, amely mintegy 13 millió tonnával kevesebb, mint a májusi prognózis.

Indiában 278 millió tonna cukornádat takarítanak be a folyó gazdasági évben, amely 25 millióval kevesebb, mint a tavaszi becslés. A csökkenés oka a kisebb vetésterület (4,25 millió hektár) és az alacsonyabb hektáronkénti termésátlag. A 2008/2009. gazdasági évben a hatalmas belföldi termés kiesés miatt India nettó importőrré vált, és a folyó gazdasági évben is jelentős importra szorulhat.

Európai kitekintés

Az USDA jelentése szerint az Európai Unióban várhatóan 15,4 millió tonna cukrot állítanak elő a 2009/2010. gazdasági évben (október-szeptember), amely a tavaszi becsléshez képest valamivel kevesebb. Az EU cukorkibocsátása 13,6 millió tonna volt a 2008/2009. gazdasági évben. Mivel a folyó gazdasági évre több cukor előállítását prognosztizálják, ezért a cukorimport 4,5 millió tonnáról 3,5 millió tonnára csökkenhet. Az export mennyisége az idén is 1,5 millió tonna lesz, a belső fogyasztás pedig 16,5 millió tonna körül alakul.

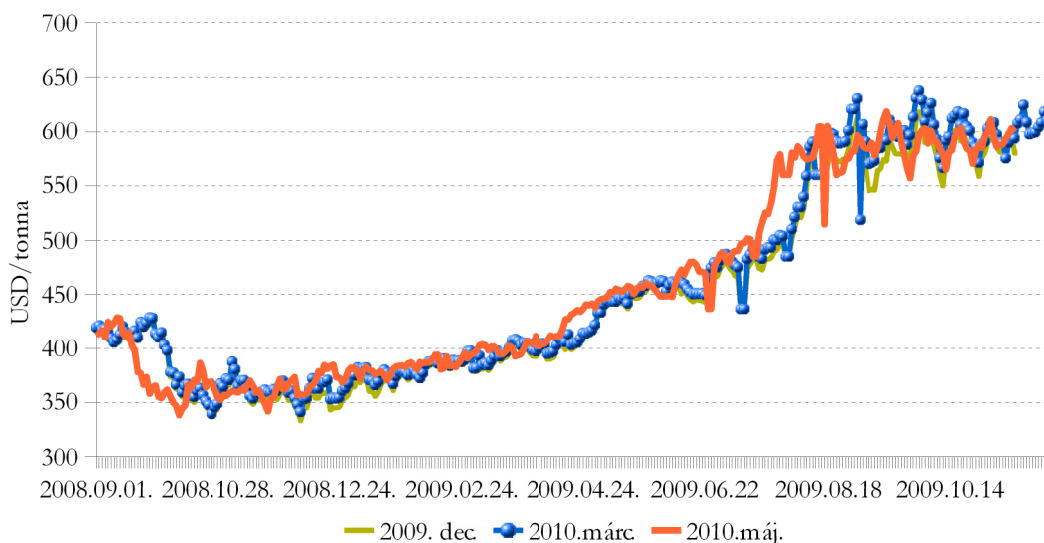
Hazai körkép

Az AKI Statisztikai Osztályának november végi adatai szerint a cukorrépa betakarítható területe az idén 13 396 hektár volt. Az észak-magyarországi régióban végeztek a betakarítással, az Alföldön a terület 98%-án, míg a Dunántúlon a 88%-án teljesítették a munkát. Az enyhe időjárás kedvez a veszteség nélküli betakarításnak. A hektáronkénti termésátlag mintegy 10%-kal marad el a tavalyitól, az idén várhatóan 52 t/ha lesz. Eddig közel 650 ezer tonna cukorrépát szedtek föl, pár ezer tonnával nőhet még a betakarított mennyiség. A termesztésben Fejér megye a legmeghatározóbb, itt 2 651 hektáron termesztettek cukorrépát.

A cukor fogyasztói ára (4. ábra) ápriliséig folyamatosan nőtt, majd május és június hónapokban mérséklődött, júliusban azonban megugrott (225 Ft/kg). Augusztustól újra esik a cukor ára és októberben (211 Ft/kg) visszatért az év eleji alacsonyabb szintre.

1. ábra

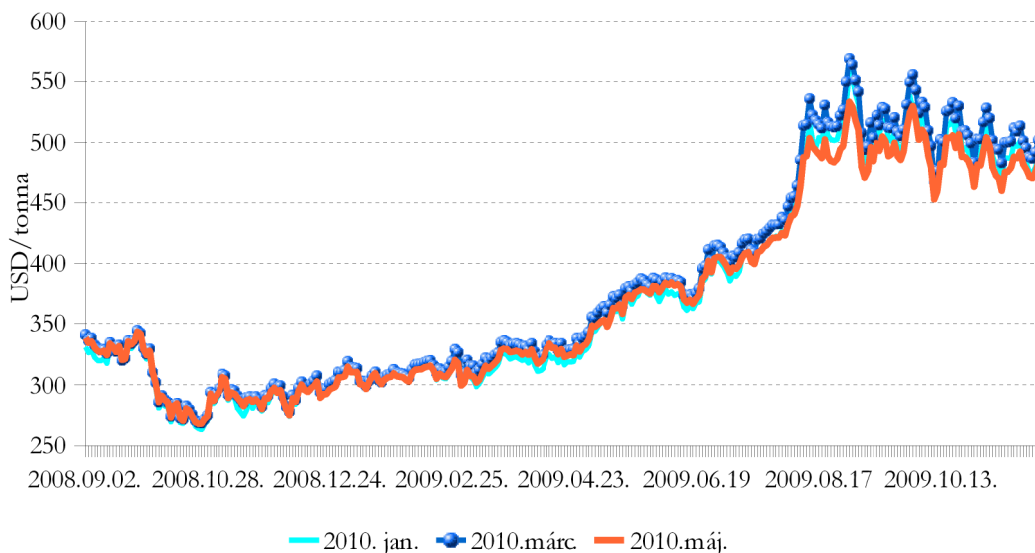
A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén

Forrás: LIFFE – London International Financial Futures and Options Exchange

2. ábra

A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén

Forrás: ICE – Intercontinental Exchange

1. táblázat

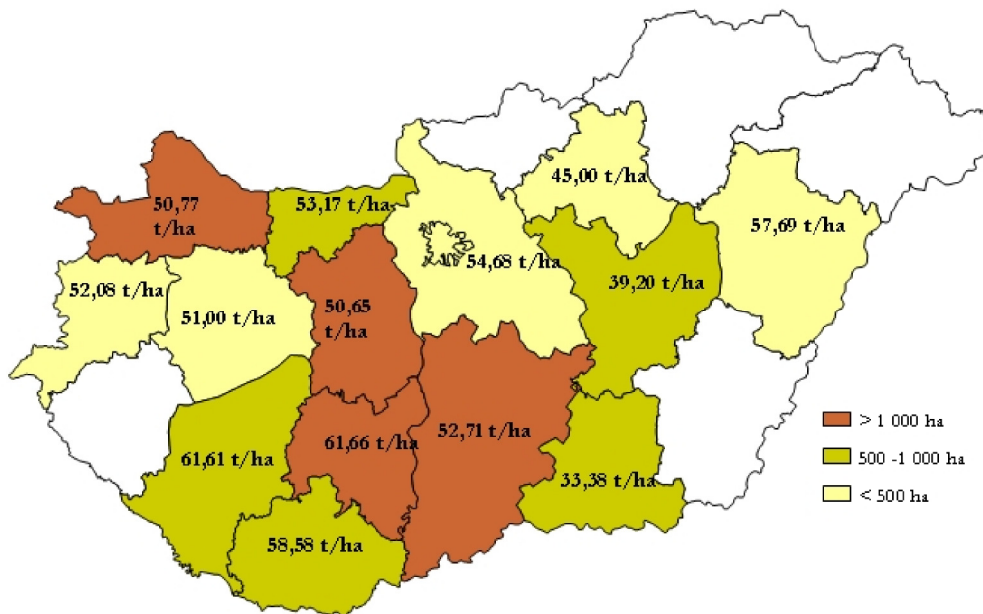
A cukorrépa termőterülete Magyarországon, 2009-ben (ha)

Megye	Összes termést adó terület
Baranya	840
Fejér	2 651
Gvőr-Moson-Sopron	2 163
Komárom-Esztergom	589
Somogy	880
Tolna	1 609
Vas	460
Veszprém	40
Dunántúl	9 232
Bács-Kiskun	1 505
Csongrád	770
Hajdú-Bihar	475
Jász-Nagykun-Szolnok	894
Pest és Főváros	410
Alföld	4 054
Heves	110
Észak-Magyarország	110

Forrás: AKI Statisztikai Osztály, Tájékoztató jelentés az őszi mezőgazdasági munkákról c. kiadvány

3. ábra

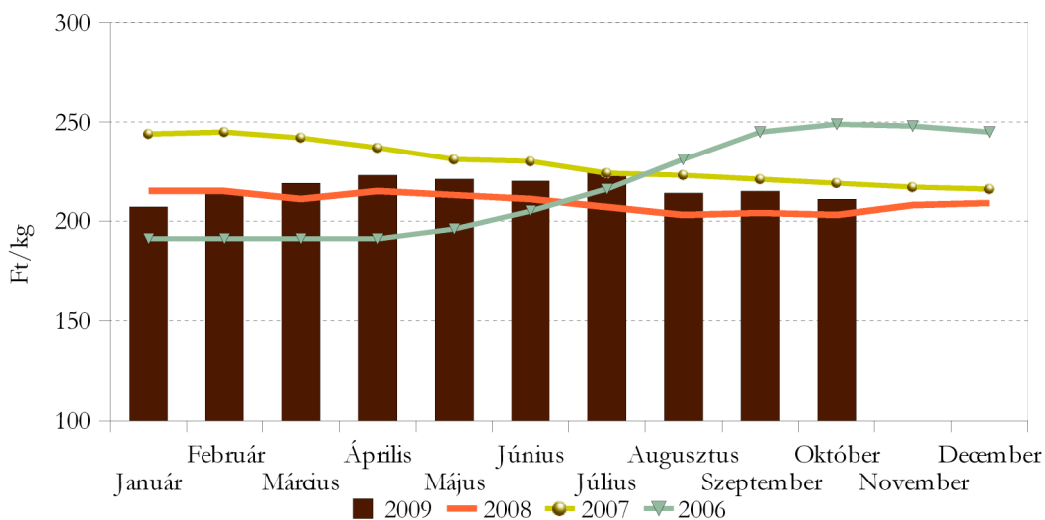
A cukorrépa hozamai Magyarországon, 2009-ben

Forrás: AKI Statisztikai Osztály, Tájékoztató jelentés az őszi mezőgazdasági munkákról c. kiadvány adatai alapján saját szerkesztés

4. ábra

A kristálycukor fogyasztói ára Magyarországon

Forrás: KSH

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Piaci Árinformációs Rendszer

<https://pair.aki.gov.hu>